YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№5(3)

ISSN: 2992-8982

https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/

2026

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Elektron nashr. 2026-yil, may.

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:
Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor Genera's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:
Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:
Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:
""Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali
O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA’MINLASHGA QARATILGAN HAYOTIY TASHABBUSLAR 12
Muxiddin Kalonov

O‘ZBEKISTONDA NAQDSIZ TO‘LOVLAR ULUSHINING OSHISHI VA PUL MASSASI NAZORATI SAMARADORLIGIGA TA’SIRI 28
Pardayev G‘ayrat Jabbor o‘g‘li

BUXGALTERIYA HISOBINING PAYDO BO‘LISHI VA RIVOJLANISHI HISOB SIYOSATINING SHAKLLANISHIDA ASOS SIFATIDA 34
Abduvaxidov Farxod Tuychiyevich

O‘ZBEKISTON AUDITORLIK TASHKILOTLARIDA ICHKI SIFAT NAZORATI STANDARTLARINI RISKKA YO‘NALTIRILGAN YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH 41
Bobonarova Kamola

SANOAT KORXONALARINING INVESTITSION-INNOVATSION FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI 47
Azizova Habiba Arslonovna

TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIGA RAQAMLI DAVLAT XIZMATLARINI KO‘RSATISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI 56
Yusupova Dilbar Mirabidovna

КАРБОНОВЫЕ КРЕДИТЫ В АГРАРНОМ СЕКТОРЕ КАК ИНСТРУМЕНТ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА 61
Абдуллаева Зайнаб Руслановна

BUXORO ZINDONI VA BOLO HOVUZ ANSAMBLI MISOLIDA TARIXIY OBIDALARNING BARQAROR TURISTIK SIG‘IMI TAHLILI 66
Shodiyeva Moxichehra Shokir qizi, Qilichov Muhriddin Husniddin o‘g‘li

SOLIQ TIZIMIDA SOLIQ RISKINI BAHOLASH USLUBIYOTI 73
Ravshanjon Azimovich

O‘ZBEKISTONDA UMUMIY O‘RTA TA’LIM TIZIMI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA BUXORO VILOYATI TAHLILI 80
Davidxodjayev Oybek Obidovich

O‘ZBEKISTONDA INVESTITSION KREDITLASHLASHNING AMALDAGI HOLATI VA ISTIQBOLLARI 85
Abdurashidova Mohidil Qodir qizi, Karimova A.

IQTISODIYOTNI TRANSFORMATSIYALASH SHAROITIDA DXSH ASOSIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIYAVIY QO‘LLAB-QUVVATLASHNI BAHOLASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH MUAMMOLARI 91
Toxirov Jaxongir Maxmudjon o‘g‘li

SURXONDARYO VILOYATIDA UY-JOY QURILISHI VA IPOTEKA KREDITLASHNING O‘ZARO BOG‘LIQLIGI 96
Turopova Nigora Xolmurod qizi, Safarova Dilrabo Baxriddin qizi

ESG INTEGRATION AND GREEN FINANCIAL ANALYSIS: A NEW METHODOLOGICAL APPROACH TO CORPORATE FINANCIAL SUSTAINABILITY 100
Erkin Temirovich Shodiev

THE CURRENT STATE OF DIGITALIZATION OF TOURISM IN UZBEKISTAN AND PROSPECTS FOR ITS DEVELOPMENT 105
Bekmurodov Bakhtiyor Farkhodovich

TA’LIM MUASSASALARINI MOLIYALASHTIRISHDA OPTIMALLASHTIRISH ZARURATI VA YO‘NALISHLARI 113
Umarov Avzaljon Yodgorali o‘g‘li

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

AHOLI ISTE'MOL MADANIYATI VA MILLIY IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI 118
Rustamov Sheroz Oblokulovich

ISHLAB CHIQARISH OMILLARINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: KOBB–DOUGLAS MODELI ASOSIDA EKONOMETRIK TAHLIL 123
Maxmudov Sobir Xudoyberdiyevich

BARQAROR SHAHARSOZLIK RIVOJLANISHIGA ERISHISHDA QATTIQ CHIQINDILARNI KOMPLEKS BOSHQARISH 129
Firas Halawani, Feruza Insavalieva

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ РЕАЛИЗАЦИИ НА НАЦИОНАЛЬНОМ УРОВНЕ КЛЮЧЕВЫХ МЕЖДУНАРОДНЫХ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ СОГЛАШЕНИЙ, СВЯЗАННЫХ С ТРАНСГРАНИЧНЫМ ЗАГРЯЗНЕНИЕМ, В УЗБЕКИСТАНЕ И СОСЕДНИХ СТРАНАХ 139
Шафикова Луиза, Ойбек Камилов

ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА УЗБЕКИСТАНА: ОЦЕНКА ТЕКУЩЕГО УРОВНЯ И ПОТЕНЦИАЛА РОСТА 150
Омонтурдиева Диёра

YER VA SUV RESURSLARINI INTEGRATSIYALASHGAN BOSHQARISHDA DRONLARDAN FOYDALANISH 155
Matkarimov Mansur

YASHIL INVESTITSIYALAR BOZORI MEXANIZMINING DASTAKLARI 161
Ziyodullayeva Gulasal Akmal qizi

СТРАТЕГИЯ ПРИВЛЕЧЕНИЯ И УДЕРЖАНИЯ ПЕРСОНАЛА ПОСРЕДСТВОМ HR-БРЕНДИНГА: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И ПРАКТИКА РЕАЛИЗАЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН 167
Дониерова Фотимабону Алишер кизи

KAMBAG'ALLIKNI MONETAR VA KO'P O'LCHOVLI BAHOLASH METODOLOGIYASI ASOSIDA IQTISODIY O'SISH STRATEGIYALARINI KONSEPTUAL TAKOMILLASHTIRISH 173
Sotiboldiyev Asadbek Hasan o'g'li

QURILISH SANOATIDA RESURS TEJAMKOR ISHLAB CHIQARISH TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI 179
Utbasarov Doniyorjon Baxtiyorovich

KICHIK BIZNESDA XIZMATLAR SOHASINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI 188
Raximov Zafar Komilovich, Mamatazimov Jaloliddin Sherzod o'g'li

MANAGING DIGITAL TRANSFORMATION IN PRIMARY HEALTHCARE: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW 192
Ashurova Sitora Xusnitdin qizi

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПРАВОВЫЕ ПРОБЕЛЫ В УПРАВЛЕНИИ ТРАНСГРАНИЧНЫМ ЗАГРЯЗНЕНИЕМ ВОД В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ 197
Тиллахуджаев Аббосхон, Дилфуза Шакирова, Мухамедалиева Сайёра, Ойбек Камилов

JAHON ME'MORIY MEROSIDAN TURIZMDA FOYDALANISH: DOLZARB MUAMMOLAR, ZAMONAVIY YECHIMLAR VA ISTIQBOLLI TAKLIFLAR 208
Qilichov Muhriddin Husniddin o'g'li

IMPROVING SALES PROMOTION STRATEGIES FOR UZBEK EXPORTERS IN DEVELOPING FOREIGN MARKETS 217
Aziz Kurbanovich Abdullaev, Rustamova Madina Baxrom qizi

ENVIRONMENTAL DEGRADATION AND CARBON EMISSION: INTERCONNECTED LINKS WITH ECONOMIC GROWTH IN POST-SOVIET 222
Rajabova Malika Nuriddin qizi

NATIJAGA YO'NALTIRILGAN BUDJETLASHTIRISHGA OID ILMIY QARASHLAR VA YONDASHUVLAR 230
Qosimova Gulyar Axmatovna

ТРАНСГРАНИЧНЫЕ ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА НА ПРИМЕРЕ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН 236
Наурызбаев Алиакбар Рустамович

ВЗАИМОСВЯЗЬ УРОВНЯ ЖИЗНИ И ИНДЕКСА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ 239
Усманова Зумрад Исламовна

KIMYO SANOAT KORXONALARINING INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNI YANADA TAKOMILLASHTIRISH CHORALARI 242
Muxammadiyeva Munira Zaynabutdinovna

QISHLOQ UY-JOY QURILISHIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARINING AHAMIYATI 248
Xannarov Komiljon Karimovich

TIBBIYOT MUASSASALARI FAOLIYATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA VAZIFALAR TAQSIMOTI TAMOYILLARI 253
Saidov Suhrob Shodmonovich

HUDUDIY IQTISODIY INTEGRATSIYA RIVOJLANISHINING XORIJIY TAJRIBASI VA MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARI UCHUN AHAMIYATI 257
Akbarova Kamola Akmaljonovna

MOLIYAVIY TAHLIL AXBOROT BAZASINING KORXONA RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIRI 263
Karimov Eminjon Gapardjonovich

XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI 270
Shermatov Axror Abdixakimovich

QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA ENERGIYA SAQLASH TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI 275
Ergash Bobobekov

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARIDA ISLOM MOLIYASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI 281
Yo'ldoshev Jamshid Nu'monovich

XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI SAMARALI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 285
Qurbonova Rahima Jamshedovna

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI ISH O'RINLARINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI 290
Ibroximova Nafosat Abdusattor qizi

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA QAYTA ISHLASHNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR 297
Raximov Zikrullo Soyibjon o'g'li

RAQAMLI MUHITDA REKREATSION XIZMATLAR MARKETINGINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI 302
Usmanova Zumrad Islamovna

WAYS TO IMPROVE THE QUALITY OF EDUCATIONAL SERVICES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS 306
Iskhakova Sarvar Ayubovna, Amriyeva Shahzoda Shukhratovna

BARQAROR TURIZMGA ERISHISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI 312
Baxtiyorov Javlon Fazliddin o'g'li

MEVA MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING ZAMONAVIY TIZIMI 316
Yusufova Laylo G'ayrat qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

AHOLISI ZICH JOYLASHGAN HUDUDLARDA QISHLOQ JOYLARINING BARQAROR RIVOJLANISHI: NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLAR........325
Yusufjonov Jahongir Ilxomjon o'g'li

СТРАТЕГИЧЕСКОЕ МЫШЛЕНИЕ В ФИЛОСОФИИ СТОИЦИЗМА И СОВРЕМЕННОЙ ТЕОРИИ СТРАТЕГИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ВЗГЛЯДОВ МАРКА АВРЕЛИЯ И КОНЦЕПЦИИ СТРАТЕГИРОВАНИЯ ВЛАДИМИРА Л. КВИНТА........329
Норкулов Суннатбек Алишерович

O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINI MOLIYALASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH........335
Kurbanov Baxodir Negmatullayevich

MAMLAKATIMIZDA INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA QULAY BIZNES MUHITINING TA'SIRI........341
Vahidova Gulhayyo Arzi qizi

O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI BANK KREDITLARI BILAN TA'MINLASHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI........347
Raxmanova Ilmira Rustamovna

SAVDO KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MA'LUMOTLAR TAHLILI VA MAQSADLI MARKETINGDAN FOYDALANISH YO'NALISHLARI........354
Toxirov Javlon Raximovich

MAXSUS IQTISODIY ZONALARNI TARKIBIY QISMLARI BO'YICHA BAHOLASHNING MUHIM OMILLARI........361
Arslonov U. U.

RESURSLAR TA'MINOTI TIZIMINING TASHKILIY-IQTISODIY XUSUSIYATLARI........367
Arziqulova Oybarchin Eshquvat qizi

JAHON SAVDO TASHKILOTI TAMOYILLARI ASOSIDA SOLIQ SIYOSATINI MUVOFIQLASHTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI........373
Saitqulov Suxrob Shavkatovich

TIJORAT BANKLARIDA MIJOZLARNING KREDIT QOBILIYATINI BAHOLASH UCHUN SKORING MODELIDA SUN'IY INTELLEKTNI JORIY ETISHNING AHAMIYATI........380
Komiljon Karimov

OLIY TA'LIM VA AMALIYOT TIZIMLARI INTEGRATSIYASI ASOSIDA KADRLAR TAYYORLASH MENEJMENTINI TAKOMILLASHTIRISHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI........386
Karimova Xurshida Raximovna

QO'RIQLASH DEPARTAMENTIDA SOLIQ YUKLAMASINING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA TA'SIRI VA UNI ICHKI MOLIYAVIY NAZORAT HAMDA AUDIT NUQTAYI NAZARDAN TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI........390
Salimbayev Mirsohibjon Mirsodiq o'g'li

ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН........396
Ли Марина Рудольфовна

O'ZBEKISTONDA YER RESURSLARINING AGRAR IQTISODIYOTGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH........402
Xoshimova Sevara Baxromovna

FARMATSEVTIKA IMPORT KOMPANIYALARIDA REKLAMA SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH: "SHINING IMPEX" AJ MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT........410
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna, Nurullayev Ilyosbek Xojiabdulla o'g'li

HUDUDIY IQTISODIY O'SISHNI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH........417
Turayev Baxtiyor Ergashevich

QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA SANOATINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI VA SAMARADORLIKNI OSHIRISH YO'NALISHLARI........421
Qalandarova Gulshoda Nazirjon qizi

QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA DAVLAT SUBSIDIYALARINING MOLIYAVIY NATIJALARGA TA'SIR KANALLARI VA ULARNI HISOBDA AKS ETTIRISH MASALALARI 427
Davronbek Matyakubovich Matkarimov, Qadamov Mirzobek Ulug'bek o'g'li

O'ZGARUVCHILAR O'RTASIDAGI MUNOSABATLARNI REGRESSIYA MODELLARI ORQALI AMALIY TAHLILI 432
Sakiyeva Ozoda Batirovna, Xushvaqtova Dilfuza Ramazon qizi

INSON KAPITALIGA YO'NALTIRILGAN INVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH 437
Zayniddinov Aloviddin Zayniddin o'g'li

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KRIPTO-AKTIVLAR AYLANMASINI RIVOJLANTIRISH HAMDA BOZOR MUNOSABATLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI 444
Khakimov Bekzod Ilhomjonovich

O'ZBEKISTONDA MADANIYAT VA SAN'AT TA'LIMI MUASSASALARINI DAVLAT TOMONIDAN MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI 453
Atabayeva Yulduz Baxtiyar qizi

ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ КАК ФАКТОР ПЕРЕХОДА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ В УЗБЕКИСТАНЕ 457
Ким Елена Радионовна

O'ZBEKISTONDA YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI BOSHQARUV SAMARADORLIGI: HOLAT, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR 464
Abdurasulova Zarina Sayfiddin qizi

STRATEGIC MARKETING CAPABILITIES AND ENTERPRISE COMPETITIVENESS IN DIGITAL PLATFORM ECOSYSTEMS: A CONCEPTUAL SMPC MODEL FOR EMERGING MARKETS 471
Bakhtiyor Ruziev Eshmuminovich

ВЗАИМОСВЯЗЬ УРОВНЯ ЖИЗНИ И ИНДЕКСА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ 477
Усманова Зумрад Исламовна

UGLEROD CHIQINDILARINI KAMAYTIRISHDA YASHIL INVESTITSIYALAR AHAMIYATINING NAZARIY ASOSLARI 480
Jumaniyozov Feruzbek Dilshod o'g'li, Niyozmetov Doniyor Rejabbayevich, Majidov Jamoladdin Komoliddinovich

MEHMONXONA XO'JALIGI SUBEKTLARIDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI 485
Gulomqodirova Ma'muraxon Saydumarxon qizi

QISHLOQ MANZILGOHLARINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING MOHIYATI VA NAZARIY JIHATLARI 492
Xusanova Sevara Shavkat qizi

QURILISH KORXONALARIDA INNOVATSION-INVESTITSION BOSHQARUV METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH 499
Raxmatillo Mirolimovich Egamov

MOLIYAVIY HISOBOTNING KOMPILYATSIYASI BO'YICHA TOPSHIRIQLARNI BAJARISH TARTIBI 503
A.Z.Avlokulov

ERKIN IQTISODIY ZONALARNING MOHIYATI, TASNIFLASH MEZONLARI VA SHAKLLARI 507
Ibragimov Aziz Turayevich

IJTIMOIY OMILLAR ASOSIDA BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI TASHKIL ETISHNING AFZALLIKLARI 514
Isroilov Xurshidbek Rustambek o'g'li

AVTOTRANSPORT XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI KORXONALAR FAOLIYATI HAMDA ULARDA SAMARADORLIKNI BAHOLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 521
Raximov Azamat Hamroqulovich

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

KO'P QAVATLI UY-JOY OBYEKTLARI LOYIHASINI AMALGA OSHIRISHDA RAQAMLI PLATFORMALARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI 525
Xikmatov Xakimxon Xamzaevich, Xalilov Nimatillo, Fattoyev Orzujon Xudoyqul o'g'li

TIJORAT BANKLARINING TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI 530
Djumaniyazova Shaxnoza G'afurdjanovna

MINTAQA SHAHARLARIDA SANOAT ISHLAB CHIQARISH DARAJASI TAHLILI 535
Ne'matov Ne'matulla Erkinboyevich

СТРАТЕГИЧЕСКИЙ МАРКЕТИНГ В ЭПОХУ ЦИФРОВИЗАЦИИ: КАК СОЦИАЛЬНЫЕ СЕТИ ФОРМИРУЮТ ПОВЕДЕНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ 539
Убайдуллоева Сабрина Кодыровна

NAVOIY VILOYATIDA MEHNAT RESURSLARIDAN FOYDALANISH HOLATINING IQTISODIY TAHLILI 545
O'roqov Mamurali Odil o'g'li

KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH VOSITASI SIFATIDA 551
Ramazonov Zafar Ulug'bekovich

O'ZBEKISTON VILOYATLARIDA TURISTIK XIZMATLAR EKSPORTINING BARQAROR DIVERSIFIKATSIYASI: HUDUDIY KONSENTRATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANISH TENDENSIYALARI TAHLILI 555
Sayfullayeva Madina Sirojiddinovna

RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI KREDITLASH MODELLARI VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI 565
Nurmuxammedov Abdijabbar Yunusovich

JAHON IQTISODIYOTI GLOBALLASHUVINING HARAKATLANTIRUVCHI OMILLARI, BELGILARI VA SHAKLLARI 575
Abdullayeva Zulfiya Izzatovna

DAVLAT MOLIYAVIY BOSHQARUVIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA: SUN'IY INTELLEKT VA BLOKCHEYN TEXNOLOGIYALARINING QO'LLANILISHI 579
Tilabov Nasrulla Tashmuratovich, Kustanbaeva Jansaya Marat qizi

JAHON AMALIYOTIDA YASHIL XIZMATLAR KONSEPSIYASINING RIVOJLANISH BOSQICHLARI, YO'NALISHLARI VA LOKALLASHAYOTGAN INSTITUTSIONAL ASOSLARI 584
Y.M. Xalikov

MILLIY IQTISODIYOTDA SAMARALI RAQOBAT 591
Karimova Iroda Abdusattarovna

MEHMONXONALARDA SUV VA ENERGIYA RESURSLARINI BARQAROR BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY JIHATLARI 598
Abbosova Sabina Hasan qizi

KORXONALARDA DEBITORLIK VA KREDITORLIK QARZLARNI OPTIMALLASHTIRISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI 604
Mirzayev Ozod Furkatovich

PAXTA SANOATINI CHUQUR QAYTA ISHLASH ASOSIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH 611
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li

РАЗВИТИЕ УРБАНИЗАЦИИ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ 615
Салимова Юлдуз Исаковна

UY-JOY FONDI BOSHQARUVINING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 624
Aminova Naima Umar qizi

STRATEGIC HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES 628
Sultonboyeva Munira Bahodirovna, Sultanova Kamila Muktorali Kizi

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON TIJORATNING AHAMIYATI....636
Mullabayev Murod Farxodjonovich
THE ROLE OF THE UZBEK LANGUAGE IN THE DIGITAL AGE....641
Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna
ISHLAB CHIQARISH KORXONALARIDA BOSHQARUV USULLARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH....646
Mahmudov Sunnatjon Abdujabbor o‘g‘li
RAQOBATBARDOSHLIKNI SHAKLLANTIRISH SHAROITIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO‘NALISHLARI....651
Kosbatirov Anvar Nurgaliyevich
YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARINING ROLI VA ISTIQBOLLARI....657
Yakubova Samira Sabitdjanovna
O‘ZBEKISTONDA BANK AUDITI VA INVESTITSION FAOLLIK O‘RTASIDAGI BOG‘LIQLIK....660
Ergashev Jamshid Jamoliddinovich, Muhammadjonova Iroda Bahodir qizi
CORPORATE GOVERNANCE QUALITY, FOREIGN DIRECT INVESTMENT, AND ECONOMIC GROWTH: A PANEL ECONOMETRIC ANALYSIS OF CENTRAL ASIAN COUNTRIES (2003–2024)....664
Yusufjon Po‘latov
AGRAR MAHSULOTLARNI QAYTA ISHLASH SANOATINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI....
Sheraliyev Axror Sodiqovich, Ne’matov Javohir Zoxidjon o‘g‘li
GANDBOL BILAN SHUG‘ULLANUVCHI CHIZIQ O‘YINCHISINI O‘YIN JARAYONIDAGI TEXNIK-TAKTIK TAYYORGARLIGINI MAXSUS MASHQLAR ORQALI OSHIRISH SAMARADORLIGI....677
R.O. Obloberdiyeva
AKSIYADORLIK JAMIYATLARI TO‘LOV QOBILIYATI VA MOLIYAVIY BARQARORLIGINING IQTISODIY MOHIYATI VA XUSUSIYATLARI....683
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING TO‘LOV QOBILIYATLARINI OSHIRISH MEXANIZMLARI VA UNING NAZARIY JIHATLARI....689
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich, Ishbekova Lobar Yunusxonovna
QISHLOQ XO`JALIK MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQARISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLARI....694
Kenjayev Toshbolta Aminovich
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MILLIY TO‘LOV INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH....702
Ismailova Nasiba Komildjanovna
КЭРРИ-ТРЕЙД В ЭПОХУ ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ ШОКОВ: УРОКИ БЛИЖНЕВОСТОЧНОГО КОНФЛИКТА....708
Сулейманов Ильнур Радикович
O‘ZBEKISTONDA OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA’MINLASHDA RESIRKULYATSION AKVAKULTURA TIZIMLARINING (RAS) STRATEGIK AHAMIYATI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI....715
Nazokat G‘ulomova
MAXSUS IQTISODIY ZONALARDA SOLIQ MA’MURIYATCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI....719
To‘rayeva Nafisa Odiljonovna
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ALOQA XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA METODOLOGIK ASOSLARI....724
Xazratov Abror Panjiyevich
AUDITORLIK DALILLARI VA ULARNI HUJJATLASHTIRISH JARAYONINING MUHIM JIHATLARI....730
G‘aniev Z.U.
ПОВЫШЕНИЕ ПОРОГА ПЕРЕХОДА НА НДС КАК НАЛОГОВЫЙ ИНСТРУМЕНТ СТИМУЛИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ МАЛОГО БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ....736
Буранова Лола Вахобовна
Садиков Искандар Гайратович

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

IQLIM O‘ZGARISHI SHAROITIDA SUV RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO‘LLARI 744
Turgunbayev Utkir Begimovich
BUDJET TASHKILOTLARIDA ICHKI AUDITNING IQTISODIY MOHIYATI,
MAQSADI VA INSTITUTSIONAL O‘RNI 749
Saitmuratov Saitmuarat Masharip o‘g‘li
KELAJAK STRATEGIYASI INNOVATSION HR-SIYOSATLAR VA
YOSH KADRLAR BILAN ISHLASHNING KONSEPTUAL MODELI 755
Abiyev Jahongir Ne’matovich
BUDJET TASHKILOTLARIDA ICHKI AUDIT O‘TKAZISH JARAYONINING USLUBIY TAHLILI 761
Saitmuratov Saitmurat Masharip o‘g‘li
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMINI RAQAMLI
TRANSFORMATSIYA ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH YO‘NALISHLARI 767
Ashurov Furkatjon Shuxratovich
ОПЫТ ВЕДУЩИХ ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАН В НАЛОГООБЛОЖЕНИИ
ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ 771
Курбанов Рустам Раджапович
FOND BOZORI ORQALI XUSUSIYLASHTIRISH: POLSHA TAJRIBASI,
O‘ZBEKISTONDA QO‘LLASH IMKONIYATLARI 775
Chinqulov Qahramon Ravshanovich
SAMARQAND QISHLOQLARIDA “OILAVIY MEHMON UYLARI”
(GUEST HOUSES) VA EKOTURIZMNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI:
ISHCHI KUCHI VA KAPITAL NAZARIY TAHLILI 781
Ozoda Pardayeva
YASHIL INNOVATSIYALARNING O‘ZBEKISTONDAGI IQTISODIY ROLI 787
Mamatsoliyev Muhammadjon
SUV TANQISLIGI SHAROITIDA SOHANI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA
BOSHQARISH (XORIJ TAJRIBASI) 793
Akbarova Shaxnoza Yakub qizi
IQLIM O‘ZGARISHI SHAROITIDA O‘ZBEKISTONDA ASALARICHILIK TARMOG‘INI
DAVLAT TOMONIDAN QO‘LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMLARI SAMARADORLIGINI
OSHIRISH 797
Farmanov Jonibek Ziyadullayevich
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA NEFT-GAZ SANOATI KORXONALARIDA
AXBOROT ALMASHINUVINI TAKOMILLASHTIRISH
“Muborak gazni qayta ishlash zavodi MCHJ misolida” 802
Abdullayev Munis
TIJORAT BANKLARIDA XIZMAT KO‘RSATISH SOHASINI KREDITLASHNING IQTISODIY
MOHIYATI VA UNING MILLIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHIDAGI AHAMIYATI 809
Nurmuxammedov Abdijabbar Yunusovich
AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI (AKT)
INFRATUZILMASIDA AKTIVLARNI BOSHQARISHDA
ISO/IEC 55000 STANDARTINI QO‘LLASH 816
Suleymanov Farrux Raximjon o‘g‘li
O‘ZBEKISTONDA KICHIK VA O‘RTA BIZNESNI KREDITLASHNI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI
TEXNOLOGIYALARNING O‘RNI 822
Karimova Aziza Maxomadrizoyevna
Abduraxmonov Faridun Firo‘z o‘g‘li
BANKLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI XALQARO USULLAR
VA MEZONLAR ASOSIDA BAHOLASHNI TAKOMILLASHTIRISH 827
G‘aybulloyev Suxrob Odil o‘g‘li

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TIJORAT BANKLARINING AKTIVLARINI BOSHQARISH BILAN BOG‘LIQ AMALIY VA USLUBIY MUAMMOLAR 834
Baxriddinov Sharofiddin
XIZMAT KO‘RSATISH TIZIMINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA XALQARO MARKETING STRATEGIYALARINING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI 842
Otajanov Umid Abdullayevich
Isakova Naima Ikromjonovna
РАЗВИТИЕ РЫНКА ЗЕЛЁНЫХ ОБЛИГАЦИЙ И АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ ESG-ФИНАНСИРОВАНИЯ 848
И. Р. Бердикулова
INSURTECH PLATFORMALARI ASOSIDA SUG‘URTA XIZMATLARINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISH VA MOLIYAVIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH YO‘LLARI 852
Xakimzoda Maftuna Yusuf qizi
ИННОВАЦИОННЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ МЕЖДУНАРОДНОЙ ТОРГОВЛИ В ЗАРУБЕЖНОЙ ПРАКТИКЕ: БЛОКЧЕЙН, ФИНТЕХ И ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ 857
Ражаббаева Махфуза Султанбой кизи
Абдуллаев Анвар Фарходович
OILAVIY KORXONALAR FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA BANKLARNING O‘RNI 861
Fayziyev X.
Toshtemirov M.
MAHSULOT TANNARXINI KALKULYATSIYA QILISHNING ZAMONAVIY USULLARINI JORIY ETISH SAMARADORLIGI 866
Almardanov Muxamadi Ibragimovich
Bolibekov Baxtiyor Achilovich
Safarov Javohir Ismoilovich
MOLIYAVIY BOSHQARUV TIZIMIDA MAVJUD MUAMMOLAR VA CHEKLOVLAR 872
Begalov Sherzod Maxsutaliyevich
TA’LIM JARAYONIDA TEXNOLOGIK YONDASHUVNING ZARURIYATI 876
A’zamova Saxovat
O‘ZBEKISTONDA “QISHLOQ XO‘JALIGI-4.0” KONSEPSIYASINI JORIY ETISH YO‘LLARI, MUAMMOLARI VA STRATEGIK ISTIQBOLLARI 879
Matrasulov Baxodir Erbutayevich
GLOBAL COMPETITIVE POSITIONING OF UZBEKISTAN’S TOURISM SECTOR: A DISTANCE-TO-FRONTIER DIAGNOSIS ACROSS THIRTEEN DEVELOPMENT PILLARS 886
B. Sobirov
XO‘JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA MOLIYAVIY RESURSLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI 893
Tangriyeva Farida Abdukarimovna
МОЛИЯ ТИЗИМИДА ДАВЛАТ МОЛИЯВИЙ НАЗОРАТИНИНГ МЕТОДОЛОГИК МУАММОЛАРИ 897
Ҳакимов Нодир Назарович
MOLIYA TIZIMIDA DAVLAT MOLIYAVIY NAZORATINING METODOLOGIK MUAMMOLARI 902
Hakimov Nodir Nazarovich
FISKAL VA MONETAR SIYOSATNING INFLYATSIYA VA DAVLAT QARZIGA TA’SIR MEXANIZMLARI 907
Narkuziyev Anvar Rustamovich
KREDIT GAROVI MAQSADIDA KO‘CHAR MULKLARNI UCH YONDASHUV ASOSIDA BAHOLASHNING METODIK XUSUSIYATLARI VA ULARNI QO‘LLASH SAMARADORLIGI 912
Xo‘jamqulov Jasur Jo‘ra o‘g‘li

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

AKSIYADORLIK JAMIYATLARI MOLIYAVIY HISOBOTLARI SIFATINI BAHOLASHNING KO'P MEZONLI INTEGRAL INDIKATOR TIZIMI (BALLI BAHOLASH USULI)........ 920
Lutfullayev Sardorbek Utkur o'g'li

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING GLOBAL IQTISODIY ALOQALARI, XALQARO MEHNAT TAQSIMOTI VA YIRIK DAVLATLAR BILAN IQTISODIY MUNOSABATLARI........ 928
Toshboboyev Shuxrat Haitkulovich

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING GLOBAL IQTISODIY ALOQALARI, XALQARO MEHNAT TAQSIMOTI VA YIRIK DAVLATLAR BILAN IQTISODIY MUNOSABATLARI

Toshboboyev Shuxrat Haitkulovich
Toshkent viloyati iqtisodiyot va moliya
bosh boshqarmasi davlat muassasasi
Ijtimoiy soha muassasalarini moliyaviy ta'minlash,
ijtimoiy sug'urta jamg'armasi mablag'larini boshqarish va
ijtimoiy sug'urta nafaqalari to'lovlarini monitoring qilish bo'lim boshlig'i

Annotatsiya: Maqolada O'zbekiston Respublikasining global iqtisodiy aloqalari, xalqaro mehnat taqsimotidagi ishtiroki hamda jahonning yirik iqtisodiy markazlari bilan olib borilayotgan strategik hamkorlik munosabatlari tahlil qilingan. Shuningdek, mamlakatimizning tashqi savdo siyosatini liberallashtirish, eksport tarkibini diversifikatsiya qilish, yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar va intellektual xizmatlar eksportini kengaytirish hamda Jahon savdo tashkiloti bilan integratsiyalashuv jarayonlarining amaliy jihatlari yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: global iqtisodiy aloqalar, xalqaro mehnat taqsimoti, tashqi savdo, investitsiyalar, ixtisoslashuv, JST, yirik davlatlar, strategik sheriklik.

Аннотация: В статье проанализированы глобальные экономические связи Республики Узбекистан, ее участие в международном разделении труда, а также отношения стратегического сотрудничества с ведущими экономическими центрами мира. Также освещены практические аспекты либерализации внешнеторговой политики страны, диверсификации структуры экспорта, расширения поставок продукции с высокой добавленной стоимостью и интеллектуальных услуг, а также процессов интеграции с Всемирной торговой организацией.

Ключевые слова: глобальные экономические связи, международное разделение труда, внешняя торговля, инвестиции, специализация, ВТО, крупные державы, стратегическое партнерство.

Abstract: The article analyzes the global economic relations of the Republic of Uzbekistan, its participation in the international division of labor, and strategic cooperation relations with the world's leading economic centers. It also highlights the practical aspects of liberalizing the country's foreign trade policy, diversifying the export structure, expanding the export of high value-added products and intellectual services, as well as the processes of integration with the World Trade Organization.

Keywords: global economic relations, international division of labor, foreign trade, investments, specialization, WTO, major powers, strategic partnership.

KIRISH

XXI asr globallashuvi va xalqaro iqtisodiy integratsiyaning chuqurlashuvi jarayoni jahon xo'jaligi arxitekturasini tubdan o'zgartirib yubormoqda. Bugungi kunda dunyoning biror-bir mamlakati tashqi iqtisodiy aloqalarsiz, xalqaro mehnat taqsimotida ishtirok etmasdan turib barqaror ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotga erisha olmaydi. Suveren davlatlarning jahon bozoridagi o'rni ularning nafaqat tabiiy resurslarga boyligi, balki milliy iqtisodiyotning ochiqlik darajasi, tashqi iqtisodiy siyosatning muvozanatli ekanligi hamda xalqaro iqtisodiy munosabatlarning yangi tendensiyalariga qanchalik tez moslashuvi bilan belgilanmoqda.

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan so'ng o'zining tashqi iqtisodiy siyosatida bosqichma-bosqich islohotlarni amalga oshirib, jahon xo'jalik tizimiga integratsiyalashuv yo'lini tanladi. Ayniqsa, so'nggi yillarda mamlakatimizda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli va tub burilish yasovchi yangilanishlar milliy iqtisodiyotni modernizatsiya qilish, eksport salohiyatini keskin oshirish va xorijiy investitsiyalar uchun qulay shart-sharoitlar yaratishga qaratildi. Tashqi savdo rejimining liberallashtirilishi, milliy valyutaning erkin konvertatsiya

qilinishi hamda jahonning yetakchi iqtisodiy va moliya institutlari bilan hamkorlikning yangi bosqichga ko'tarilishi O'zbekistonning global maydondagi mavqeini tubdan o'zgartirdi.

Mamlakatimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni yanada liberallashtirish, eksport-import jarayonlarini raqamlashtirish va xalqaro standartlarni joriy etishga qaratilgan huquqiy asoslar izchil mustahkamlanib bormoqda. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 27-dekabrdagi "Eksportni qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlarining Jahon savdo tashkiloti bitimlariga muvofiqlashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ayrim hujjatlariga o'zgartirishlar kiritish, shuningdek, ba'zilarini o'z kuchini yo'qotgan deb hisoblash to'g'risida"gi PF-228-son[1] Farmoni bu boradagi islohotlarni yangi sifat bosqichiga olib chiqib, milliy mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirish va xalqaro bozorlarga chiqish yo'lidagi huquqiy poydevorni yanada mustahkamladi. Shu bilan birga, zamonaviy xalqaro mehnat taqsimotida an'anaviy xomashyo yetkazib beruvchi davlat maqomidan voz kechib, yuqori qo'shilgan qiymatga ega mahsulotlar va intellektual xizmatlar eksport qiluvchi subyektga aylanish O'zbekiston oldida turgan eng muhim strategik vazifalardan biridir. Dunyoning yirik iqtisodiy markazlari Xitoy, Rossiya, Yevropa Ittifoqi mamlakatlari, AQSh, shuningdek, Osiyo-Tinch okeani mintaqasining yetakchi davlatlari bilan o'zaro manfaatli va pragmatik iqtisodiy munosabatlarni rivojlantirish mamlakatimiz iqtisodiy xavfsizligi va barqarorligining kafolati bo'lib xizmat qilmoqda.

Mazkur mavzuning dolzarbligi shundaki, O'zbekistonning Jahon savdo tashkilotiga (JST) a'zo bo'lish jarayoni faollashgan, mintaqaviy va transkontinental transport-logistika yo'laklari kengayib borayotgan hozirgi sharoitda mamlakatning global iqtisodiy aloqalari va xalqaro mehnat taqsimotidagi ishtirokini nazariy hamda amaliy jihatdan chuqur tahlil qilish muhim ahamiyat kasb etadi.

Ushbu maqolaning asosiy maqsadi O'zbekiston Respublikasining global iqtisodiy aloqalari rivojlanish tendensiyalarini har tomonlama ochib berish, mamlakatning xalqaro mehnat taqsimotidagi o'zgarib borayotgan ixtisoslashuvini baholash hamda jahonning yirik iqtisodiy markazlari bilan olib borilayotgan strategik iqtisodiy hamkorlikning ustuvor yo'nalishlarini ilmiy jihatdan asoslab berishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

O'zbekistonning global iqtisodiy aloqalari, xalqaro mehnat taqsimotidagi ishtiroki, tashqi savdoni liberallashtirish, eksport tarkibini diversifikatsiya qilish va jahon iqtisodiyotiga integratsiyalashuvi masalalari xorijiy hamda mahalliy iqtisodiy tadqiqotlarda turli nazariy va amaliy yondashuvlar asosida o'rganilgan. Mazkur yo'nalishdagi ilmiy ishlarni shartli ravishda xalqaro savdo va eksport diversifikatsiyasi, O'zbekistonning iqtisodiy islohotlari va JSTga integratsiyasi, shuningdek, global qiymat zanjirlari va transport-logistika aloqalari bo'yicha tadqiqotlarga ajratish mumkin.

Xalqaro savdo va eksport diversifikatsiyasi masalalarini tadqiq etgan Alberto Amurgo-Pacheco va Martha Denisse Pierola Castro rivojlanayotgan mamlakatlarning eksport tarkibini mahsulot va geografik yo'nalishlar bo'yicha o'rgangan. Ularning tadqiqotida eksport o'sishining intensiv va ekstensiv chegaralari tahlil qilinib, mamlakatlarning yangi mahsulotlar va yangi bozorlarni o'zlashtirishi eksport geografiyasi hamda tarkibining shakllanishida muhim omil ekanligi ko'rsatilgan. Mazkur yondashuv O'zbekistonning eksport geografiyasini kengaytirish bilan bir qatorda yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar ulushini oshirish masalasini tahlil qilish uchun metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

Anwesha Aditya va Rajat Acharyya savdo liberallashuvi bilan eksport diversifikatsiyasi o'rtasidagi bog'liqlikni nazariy va empirik jihatdan tadqiq qilgan. Ularning tadqiqotida tariflarning pasaytirilishi eksport savatining tarmoqlararo va tarmoq ichidagi diversifikatsiyasiga ta'sir qilishi mumkinligi asoslangan. Ushbu ilmiy natijalar O'zbekiston tashqi savdo rejimini liberallashtirish va eksport tarkibida yuqori qo'shilgan qiymatga ega mahsulotlar ulushini oshirish jarayonini baholashda muhim nazariy asos yaratadi.

Eksport tarkibining iqtisodiy rivojlanishdagi ahamiyatini Ricardo Hausmann, Jason Hwang va Dani Rodrik ham chuqur tadqiq etgan. Ularning yondashuvida eksport qilinayotgan mahsulotlarning texnologik va iqtisodiy xususiyatlari mamlakatning keyingi iqtisodiy o'sish imkoniyatlari bilan bog'lanadi. Tadqiqotchilar eksport tarkibining shunchaki hajmi emas, balki uning sifati va yuqori unumdorlikka ega mahsulotlar bilan bog'liqligi iqtisodiy rivojlanish istiqbollarini belgilashda muhim ekanligini ko'rsatadi. Ushbu yondashuv O'zbekistonning xomashyo va yarim tayyor mahsulotlar eksportidan yuqori qo'shilgan qiymatli sanoat mahsulotlari hamda intellektual xizmatlar eksportiga o'tish strategiyasini ilmiy jihatdan asoslash imkonini beradi.

O'zbekistonning tashqi iqtisodiy siyosati va xalqaro iqtisodiy integratsiyasini bevosita o'rgangan iqtisodchi Richard Pomfret tadqiqotlari alohida ahamiyatga ega. Pomfret O'zbekiston iqtisodiy rivojlanish modelining evolyutsiyasi, bozor islohotlari, tashqi savdo siyosati va mamlakatning JSTga qo'shilish jarayonini tahlil qilgan. Uning O'zbekiston va Jahon savdo tashkilotiga bag'ishlangan tadqiqotida mamlakatning JSTga a'zo bo'lish

1 https://lex.uz/uz/docs/-7283095

jarayoni 1994-yildan boshlanganligi, keyinchalik uzoq vaqt sustlashgani va 2016-yildan keyin tashqi iqtisodiy siyosatning ochiqlashuvi bilan qayta faollashgani ko'rsatiladi. Pomfret O'zbekistonning JSTga integratsiyasi iqtisodiy islohotlarning chuqurligi, raqobatbardosh va diversifikatsiyalangan iqtisodiyotni shakllantirish bilan chambarchas bog'liq ekanligini ta'kidlaydi.

Richard Pomfretning Markaziy Osiyo iqtisodiyotlariga bag'ishlangan tadqiqotlarida mintaqa mamlakatlarining tashqi iqtisodiy aloqalari, tashqi kuchlar bilan iqtisodiy munosabatlari, infratuzilma va transport yo'laklarining rivojlanishi hamda xalqaro savdoga integratsiyalashuv imkoniyatlari keng yoritilgan. Olim Markaziy Osiyo mamlakatlari uchun yangi savdo hamkorlari va transport yo'nalishlarini rivojlantirish iqtisodiy diversifikatsiya va global bozorlarga chiqish imkoniyatlarini kengaytirishi mumkinligini ko'rsatadi.

Pomfretning Markaziy Osiyoda savdo siyosati va mintaqaviy integratsiyaga bag'ishlangan tadqiqotlarida mintaqa davlatlari tomonidan tuzilgan ko'plab savdo kelishuvlarining amaliy ta'siri, mintaqaviy va ko'p tomonlama savdo siyosati o'rtasidagi tanlov hamda JSTga a'zolikning iqtisodiy oqibatlari tahlil qilingan. Mazkur tadqiqot O'zbekistonning JSTga qo'shilish jarayonini faqat savdo hajmini oshirish nuqtayi nazaridan emas, balki mamlakatning xalqaro savdo qoidalariga moslashuvi va mintaqaviy iqtisodiy aloqalarini rivojlantirish nuqtayi nazaridan baholash zarurligini ko'rsatadi.

O'zbekiston iqtisodiyotining resurslarga bog'liqligi va tarkibiy islohotlar masalasida Richard M. Auty tadqiqotlari ham muhim ilmiy asoslardan biridir. Auty Qozog'iston va O'zbekiston misolida tabiiy resurslarning iqtisodiy islohotlar jarayoniga ta'sirini o'rgangan. Tadqiqotda resurslarga boy o'tish iqtisodiyotlarida islohotlarning kechikishi va iqtisodiy siyosatdagi ayrim institutsional muammolar uzoq muddatli rivojlanishga ta'sir qilishi mumkinligi ko'rsatilgan. Ushbu ilmiy yondashuv O'zbekistonning xomashyo eksportiga tayanishni kamaytirish va ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish zaruratini nazariy jihatdan tushuntirishga yordam beradi.

Umuman olganda, mavjud ilmiy adabiyotlar O'zbekistonning global iqtisodiy aloqalarini rivojlantirish masalasini bir nechta o'zaro bog'liq yo'nalishlarda o'rganib kelayotganini ko'rsatadi. Bir tomondan, savdo liberallashuvi va eksport diversifikatsiyasi mamlakatning tashqi bozorlardagi imkoniyatlarini kengaytiruvchi omil sifatida qaraladi. Ikkinchi tomondan, O'zbekistonning JSTga integratsiyasi, iqtisodiy islohotlarning chuqurlashuvi va tashqi savdo siyosatining ochiqlashuvi xalqaro iqtisodiy munosabatlarning institutsional asoslarini mustahkamlash bilan bog'lanadi. Uchinchi tomondan, transport-logistika infratuzilmasi, global qiymat zanjirlariga ulanish va yuqori qo'shilgan qiymatli ishlab chiqarishni rivojlantirish mamlakatning xalqaro mehnat taqsimotidagi mavqeini mustahkamlashning muhim shartlari sifatida namoyon bo'ladi.

Shu bilan birga, mavjud tadqiqotlarning aksariyati O'zbekistonning tashqi savdosi, JSTga a'zo bo'lish jarayoni yoki alohida iqtisodiy islohotlarni mustaqil yo'nalishlarda o'rgangan. O'zbekistonning global iqtisodiy aloqalari, xalqaro mehnat taqsimotidagi ixtisoslashuvi, yirik iqtisodiy markazlar bilan strategik hamkorligi, eksport diversifikatsiyasi, investitsiya va transport-logistika imkoniyatlarini yagona tizim sifatida kompleks baholashga qaratilgan tadqiqotlarga ehtiyoj saqlanib qolmoqda. Mazkur maqola aynan ushbu ilmiy-amaliy jihatni to'ldirishga qaratilgan bo'lib, O'zbekistonning global iqtisodiy makondagi mavqeini savdo, investitsiya, logistika, texnologiya va xalqaro hamkorlikning o'zaro bog'liqligi asosida baholashga e'tibor qaratadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu maqolani yozish va ilmiy jihatdan asoslash jarayonida zamonaviy iqtisodiy tadqiqotlarning umumiy va maxsus usullaridan foydalanildi. Tadqiqot metodologiyasi O'zbekiston Respublikasining global iqtisodiy aloqalari, xalqaro mehnat taqsimotidagi ishtiroki hamda yirik davlatlar bilan iqtisodiy munosabatlarini har tomonlama va xolisona ochib berishga qaratilgan bo'lib, quyidagi usullarni o'z ichiga oladi: Tizimli yondashuv usuli: O'zbekiston milliy iqtisodiyotining global xo'jalik tizimi bilan o'zaro bog'liqligini yaxlit tizim sifatida o'rganishda qo'llanildi. Bu tashqi savdo, investitsiyalar, transport-logistika va xalqaro tashkilotlar bilan integratsiya jarayonlarini bir-biriga uzviy holda tahlil qilish imkonini berdi.

Qiyosiy tahlil: Mamlakatimizning an'anaviy xomashyo yetkazib beruvchi davlat maqomidan yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar va intellektual xizmatlar eksport qiluvchi subyektga aylanish jarayonidagi o'zgarishlarni bosqichma-bosqich qiyoslab o'rganishda foydalanildi. Statistik va iqtisodiy tahlil usullari: Tashqi savdo hajmlari, eksport-import geografiyasining kengayishi, shuningdek, jahonning yirik iqtisodiy markazlari bilan amalga oshirilayotgan iqtisodiy hamkorlik ko'rsatkichlarini baholashda qo'llanildi.

Mantiqiy va empirik umumlashtirish usuli: Mavjud ilmiy adabiyotlar, statistik ma'lumotlar hamda O'zbekiston Respublikasining tashqi iqtisodiy faoliyatiga oid qonunchilik hujjatlari va Prezident farmonlari mazmunini mantiqiy ketma-ketlikda umumlashtirib, ilmiy xulosalar chiqarishda foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Jahon iqtisodiyotining rivojlanishi mamlakatlar oʻrtasidagi iqtisodiy aloqalarning tobora chuqurlashib borishi bilan tavsiflanadi. Globallashuv jarayoni natijasida davlatlar oʻzaro savdo, investitsiya, moliya, transport, innovatsiya va texnologiyalar almashinuvi orqali yagona iqtisodiy makonning muhim ishtirokchilariga aylanmoqda. Shu nuqtayi nazardan, global iqtisodiy aloqalar mamlakatlarning iqtisodiy taraqqiyoti, ishlab chiqarish samaradorligi va xalqaro raqobatbardoshligini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi.

Global iqtisodiy aloqalar deganda davlatlar oʻrtasida tovar va xizmatlar ayirboshlash, kapital va investitsiyalar harakati, ilmiy-texnikaviy hamkorlik, mehnat resurslari migratsiyasi hamda xalqaro moliyaviy munosabatlarning uzviy tizimi tushuniladi. Ushbu munosabatlar xalqaro mehnat taqsimoti asosida shakllanib, har bir mamlakatning tabiiy resurslari, iqtisodiy salohiyati, geografik joylashuvi va ishlab chiqarish imkoniyatlaridan samarali foydalanishga xizmat qiladi.

Natijada davlatlar oʻzlarining ustunlikka ega boʻlgan sohalarini rivojlantirib, jahon bozorida raqobatbardosh mahsulot va xizmatlarni taklif etish imkoniyatiga ega boʻladilar. Oʻzbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan buyon ochiqlik va milliy manfaatlarga asoslangan tashqi iqtisodiy siyosatni izchil amalga oshirib kelmoqda. Mamlakatning qulay geostrategik joylashuvi, boy tabiiy resurslari, rivojlanib borayotgan sanoat tarmoqlari hamda salmoqli mehnat resurslari uning xalqaro iqtisodiy aloqalardagi ahamiyatini oshirmoqda.

Zamonaviy bosqichda iqtisodiyotni liberallashtirish, valyuta bozorini erkinlashtirish, investitsiya muhitini yaxshilash va tadbirkorlikni qoʻllab-quvvatlash borasidagi islohotlar xorijiy investorlar ishonchini mustahkamlab, tashqi iqtisodiy faoliyat koʻlamining kengayishiga xizmat qilmoqda.

Oʻzbekistonning xalqaro tashkilotlar bilan hamkorligi ham global iqtisodiy aloqalarning muhim yoʻnalishlaridan biridir. Mamlakat Birlashgan Millatlar Tashkiloti, Jahon banki, Xalqaro valyuta jamgʻarmasi, Osiyo taraqqiyot banki, Islom taraqqiyot banki, Shanxay hamkorlik tashkiloti, Mustaqil Davlatlar Hamdoʻstligi va Iqtisodiy hamkorlik tashkiloti kabi nufuzli xalqaro va mintaqaviy tashkilotlar bilan faol hamkorlik qilmoqda. Mazkur hamkorlik investitsiyalarni jalb etish, infratuzilma loyihalarini moliyalashtirish, tashqi savdo hajmini kengaytirish hamda mamlakat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishini taʼminlashda muhim ahamiyatga ega.

Oʻzbekiston tashqi iqtisodiy siyosatining muhim yoʻnalishlaridan biri eksport salohiyatini oshirish hisoblanadi. Soʻnggi davr mobaynida mamlakatda eksport tarkibini kengaytirish boʻyicha amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida faqat xomashyo eksportiga tayanishdan bosqichma-bosqich voz kechilib, qayta ishlangan sanoat mahsulotlari, elektrotexnika buyumlari, qurilish materiallari, kimyo mahsulotlari, qishloq xoʻjaligi mahsulotlari hamda xizmatlar eksportining ahamiyati ortib bormoqda.

Oʻzbekiston va Xitoy oʻrtasidagi iqtisodiy hamkorlikning ustuvor yoʻnalishlaridan biri energetika sohasi hisoblanadi. Soʻnggi yillarda mazkur yoʻnalishdagi hamkorlik yangi bosqichga koʻtarilib, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish hamda energetika infratuzilmasini modernizatsiya qilishga qaratilgan yirik loyihalar amalga oshirilmoqda.

Xususan, 2026-yil 17-iyun kuni Toshkent xalqaro investitsiya forumi doirasida Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Xitoy Xalq Respublikasi Milliy energetika boshqarmasi rahbari Van Xunchji boshchiligidagi delegatsiyani qabul qildi. Muzokaralar davomida energetika sohasidagi strategik sheriklikni yanada rivojlantirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirish, elektr energiyasi ishlab chiqarish quvvatlarini oshirish hamda ilgʻor texnologiyalarni jalb etish masalalari muhokama qilindi.[2]

Shuningdek, Xitoy kompaniyalari ishtirokida quyosh va shamol elektr stansiyalarini barpo etish, elektr uzatish tarmoqlarini modernizatsiya qilish hamda energiyani saqlash texnologiyalarini joriy etishga qaratilgan istiqbolli loyihalar koʻrib chiqildi. Mazkur tashabbuslar Oʻzbekistonning 2030-yilgacha moʻljallangan «yashil iqtisodiyot»ni rivojlantirish strategiyasi bilan uygʻun boʻlib, qayta tiklanuvchi energiya manbalarining elektr energiyasi ishlab chiqarishdagi ulushini oshirishga xizmat qiladi.

Energetika sohasidagi ushbu hamkorlik nafaqat mamlakatning energiya xavfsizligini mustahkamlash va ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirishga, balki zamonaviy texnologiyalar transferini jadallashtirish, ekologik barqaror rivojlanishni taʼminlash hamda Oʻzbekistonning xalqaro iqtisodiy aloqalarini yanada mustahkamlashga ham muhim hissa qoʻshmoqda. Shu jihatdan Oʻzbekiston–Xitoy energetika sohasidagi sheriklik ikki davlat oʻrtasidagi strategik hamkorlikning muhim tarkibiy qismi sifatida namoyon boʻlmoqda. Xorijiy investitsiyalarni jalb etish borasida ham muayyan vazifalar mavjud.

Shuningdek, transport-logistika infratuzilmasini rivojlantirish Oʻzbekistonning xalqaro iqtisodiy aloqalarini kengaytirishning muhim shartlaridan biridir. Mamlakatning Markaziy Osiyodagi geostrategik joylashuvi uni yirik tranzit markaziga aylantirish uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Shu bois yangi temir yoʻl va avtomobil yoʻllarini qurish, multimodal logistika markazlarini tashkil etish hamda xalqaro transport koridorlarini rivojlantirish tashqi savdo hajmining ortishiga ijobiy taʼsir koʻrsatadi.

2 https://energyforum.uz/

Kelgusida raqamli iqtisodiyot, «yashil» energetika, elektron tijorat va innovatsion texnologiyalarni joriy etish O‘zbekiston iqtisodiyotining xalqaro raqobatbardoshligini yanada oshiradi. Bundan tashqari, Jahon savdo tashkilotiga a’zo bo‘lish jarayonining muvaffaqiyatli yakunlanishi mamlakatning jahon bozoriga integratsiyasini chuqurlashtirish, eksport imkoniyatlarini kengaytirish va xorijiy investorlar ishonchini mustahkamlashga xizmat qiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, O‘zbekiston Respublikasi global iqtisodiy aloqalarni rivojlantirish, xalqaro mehnat taqsimotidagi ishtirokini kengaytirish hamda dunyoning yetakchi davlatlari bilan o‘zaro manfaatli iqtisodiy hamkorlikni mustahkamlash borasida sezilarli yutuqlarga erishmoqda. Mamlakatda amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlar, investitsiya muhitining yaxshilanishi, tashqi savdoni liberallashtirish hamda eksport salohiyatini oshirishga qaratilgan chora-tadbirlar milliy iqtisodiyotning barqaror rivojlanishiga xizmat qilmoqda.

O‘zbekiston Respublikasining tashqi iqtisodiy siyosati va global bozorlarga integratsiyalashuvi jarayoni olib borilgan tahlillar natijasida bir qator muhim iqtisodiy natijalarni yuzaga chiqardi. Mamlakatimizning so‘nggi yillardagi global iqtisodiy aloqalari, xalqaro mehnat taqsimotidagi ishtiroki va yirik davlatlar bilan hamkorligi quyidagi asosiy xulosalar va ko‘rsatkichlar orqali namoyon bo‘lmoqda:

Tashqi savdo hajmida sifat o‘zgarishlari: O‘zbekistonning tashqi savdo aylanmasi sezilarli darajada kengayib, eksport geografiyasi dunyoning yuzdan ortiq davlatlarini qamrab oldi. Tashqi savdo rejimining liberallashtirilishi va bojxona tartib-taomillarining soddalashtirilishi milliy tadbirkorlarning tashqi bozorlarga chiqish imkoniyatlarini keskin oshirdi. Eksport tarkibining diversifikatsiyasi: Xalqaro mehnat taqsimotida mamlakatimizning o‘rni tubdan o‘zgardi. Ilgari xomashyo va yarim tayyor mahsulotlar ustun bo‘lgan eksport tarkibida bugungi kunda yuqori qo‘shilgan qiymatga ega tayyor sanoat mahsulotlari, to‘qimachilik, elektrotexnika, avtomobilsozlik tovarlari hamda IT-xizmatlar ulushi sezilarli darajada ortdi. Bu esa milliy iqtisodiyotning tashqi shoklarga chidamliligini ta’minlamoqda. Jahon savdo tashkiloti bilan integratsiyaning faollashuvi: O‘zbekistonning JSTga a’zo bo‘lish yo‘lidagi amaliy muzokaralari va qonunchilikni xalqaro savdo qoidalariga moslashtirish bo‘yicha amalga oshirgan islohotlari xalqaro hamjamiyat tomonidan ijobiy baholanmoqda. Xususan, eksportni qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarining xalqaro bitimlarga muvofiqlashtirilishi investorlar uchun ochiq va shaffof muhit yaratdi. Yirik davlatlar bilan strategik muvozanat: Xitoy, Rossiya, Yevropa Ittifoqi mamlakatlari, AQSh va Osiyo-Tinch okeani mintaqasining yetakchi davlatlari bilan olib borilayotgan pragmatik hamkorlik natijasida o‘nlab yirik investitsiyaviy loyihalar hayotga tatbiq etildi. «Bir makon, bir yo‘l» tashabbusi va GSP+ kabi imtiyozli savdo tizimlaridan samarali foydalanilishi natijasida sanoat, yashil energetika va transport-logistika tarmoqlariga to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar oqimi ko‘paydi.

Transport-logistika salohiyatining oshishi: O‘zbekistonning transkontinental yo‘laklar kesishmasidagi muhim transport xabiga aylanishi xalqaro yuk tashish vaqtini qisqartirib, mamlakatning tranzit salohiyatidan kelib chiqadigan iqtisodiy manfaatlarni yanada oshirdi. Olib borilgan tahlillar shuni ko‘rsatadiki, O‘zbekistonning global iqtisodiy aloqalarni kengaytirish bo‘yicha tanlagan strategik yo‘li o‘zining yuqori samaradorligini ko‘rsatib, mamlakatimizning xalqaro miqyosdagi raqobatbardoshligini ta’minlashda asosiy omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

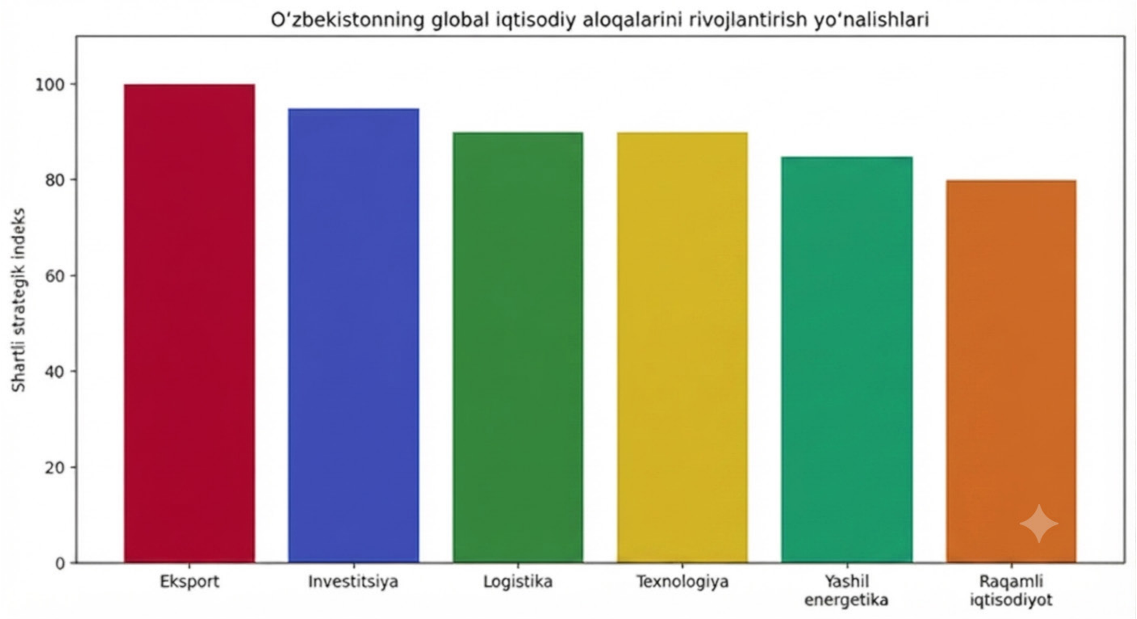

1-rasm. O‘zbekistonning global iqtisodiy aloqalarini rivojlantirish yo‘nalishlari[3]

3 Eksport, Investitsiya, Logistika, Texnologiya, Yashil energetika, Raqamli iqtisodiyot asosida mualliflik ishini boyitish uchun maxsus tayyorlangan diagramma hisoblanadi.

Taqdim etilgan diagrammada O‘zbekiston Respublikasining global iqtisodiy aloqalarni rivojlantirishdagi ustuvor yo‘nalishlarining shartli strategik indeks ko‘rsatkichlari aks ettirilgan. Ushbu tahlil mamlakat tashqi iqtisodiy siyosatining ustuvor ustunlarini yaqqol namoyon etadi. Eksport (100 ball): Eng yuqori ko‘rsatkichga ega bo‘lib, milliy iqtisodiyotni rivojlantirish va tashqi valyuta tushumlarini ta’minlashda tashqi savdo hamda eksport salohiyatini oshirish asosiy drayver ekanligini ko‘rsatadi. Investitsiya (95 ball): Ikkinchi o‘rinda turishi mamlakatimizda xorijiy va mahalliy investitsiyalarni jalb qilish, sanoat tarmoqlarini modernizatsiya qilish uchun qulay muhit yaratish davlat siyosatining markazida ekanligini bildiradi. Logistika va Texnologiya (har biri 90 ball): O‘zbekistonning transkontinental transport yo‘laklarini rivojlantirish orqali mintaqaviy xabga aylanishi hamda ishlab chiqarish jarayonlariga zamonaviy texnologiyalarni joriy etish birdek muhim strategik ahamiyat kasb etishini anglatadi. Yashil energetika (85 ball): Global iqlim o‘zgarishlari va barqaror taraqqiyot talablaridan kelib chiqqan holda, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish hamda «yashil iqtisodiyot»ga o‘tish borasidagi islohotlar izchil davom etayotganini ko‘rsatadi.

Raqamli iqtisodiyot (80 ball): IT-xizmatlar eksportini kengaytirish, davlat boshqaruvi va iqtisodiyot tarmoqlarini raqamlashtirish jarayonlari jadal rivojlanish bosqichida ekanligini tasdiqlaydi. Diagramma tahlili shuni ko‘rsatadiki, O‘zbekistonning global iqtisodiy makonga integratsiyalashuvi faqatgina xomashyo yoki an’anaviy savdo bilan cheklanib qolmay, balki investitsiyalar, ilg‘or texnologiyalar, yashil energetika va raqamli transformatsiyani qamrab olgan keng qamrovli strategik xarakterga ega (2-rasm).

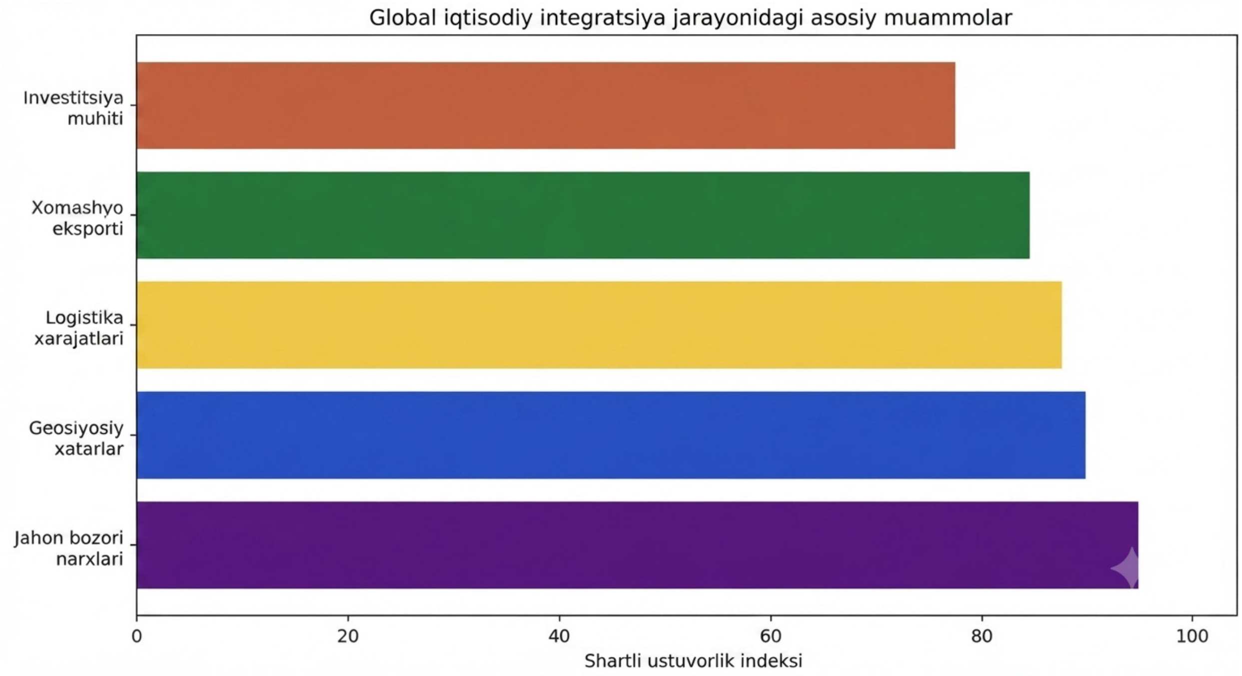

2-rasm. Global iqtisodiy integratsiya jarayonidagi asosiy muammolar[4]

Taqdim etilgan diagrammada O‘zbekiston va milliy iqtisodiyotning global bozorlarga integratsiyalashuvi jarayonida duch kelinayotgan asosiy muammolar hamda xatarlarning shartli ustuvorlik indeksi raqamlar asosida aks ettirilgan. Ushbu tahlil tashqi iqtisodiy faoliyatdagi mavjud to‘siqlarni yaqqol ko‘rsatib beradi. Jahon bozori narxlari (95 ball): Eng yuqori ko‘rsatkichga ega bo‘lib, xalqaro bozorlardagi narxlarning keskin tebranishlari va beqarorligi milliy iqtisodiyot va eksportchilar uchun eng asosiy xatarlardan biri ekanligini bildiradi.

Geosiyosiy xatarlar (90 ball): Ikkinchi o‘rinda turishi xalqaro miqyosdagi geosiyosiy ziddiyatlar, savdo cheklovlari va logistika zanjirlarining uzilishi global integratsiyaga jiddiy ta’sir ko‘rsatayotganini tasdiqlaydi. Logistika xarajatlari (88 ball): O‘zbekistonning dengiz portlariga to‘g‘ridan-to‘g‘ri chiqish imkoniyati cheklanganligi sababli, transport-tranzit va xalqaro logistika xarajatlarining yuqoriligi mahsulotlar tannarxiga salbiy ta’sir ko‘rsatishini anglatadi. Xomashyo eksporti (85 ball): Milliy iqtisodiyotda xomashyo va yarim tayyor mahsulotlar ulushining saqlanib qolayotgani hamda uni chuqur qayta ishlash darajasini yanada oshirish zarurligini ko‘rsatadi.

Investitsiya muhiti (78 ball): Eng muhim ko‘rsatkichlardan biriga ega bo‘lib, xorijiy va mahalliy investitsiyalarni jalb qilishda qulay imkoniyatlar, infratuzilma va moliyaviy mexanizmlarni yanada takomillashtirish muhim yo‘nalish ekanligini bildiradi. Diagrammadagi raqamli ko‘rsatkichlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, global iqtisodiy

4 (Jahon bozori narxlari, Geosiyosiy xataralar, Logistika xarajatlari, Xomashyo eksporti, Investitsiya muhiti) tahlili asosida mualliflik ishini boyitish uchun maxsus tayyorlangan diagramma hisoblanadi.

integratsiyani chuqurlashtirish uchun tashqi narxlardan samarali foydalanish va geosiyosiy imkoniyatlarni kengaytirish, logistika samaradorligini oshirish hamda xomashyoni chuqur qayta ishlash asosida yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlarga o‘tish jarayonini jadallashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O‘zbekiston Respublikasining global iqtisodiy aloqalari, xalqaro mehnat taqsimotidagi ishtiroki hamda yirik davlatlar bilan olib borilayotgan iqtisodiy munosabatlari tahlili shuni ko‘rsatadiki, mamlakatimiz tashqi iqtisodiy siyosatida sifat jihatidan mutlaqo yangi bosqichga ko‘tarildi. Olib borilgan keng ko‘lamli islohotlar natijasida O‘zbekiston yakkaxo‘jalik tizimidan ochiq, ko‘p vektorli va global bozorlarga faol integratsiyalashayotgan milliy iqtisodiyotga ega davlatga aylanib bormoqda.

O‘zbekistonning dunyo mamlakatlari bilan yo‘lga qo‘ygan iqtisodiy hamkorligi nafaqat savdo hajmini oshirish, balki zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, investitsiyalarni jalb qilish, yangi ish o‘rinlarini yaratish va sanoat tarmoqlarini modernizatsiya qilishda ham muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Xalqaro mehnat taqsimotida O‘zbekistonning o‘rnini mustahkamlash uchun mamlakatning mavjud tabiiy, mehnat va geografik ustunliklari bilan bir qatorda texnologik va intellektual salohiyatini rivojlantirish zarur. Buning uchun, avvalo, eksport tarkibini yanada diversifikatsiya qilish, xomashyo eksportidan yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlar eksportiga bosqichma-bosqich o‘tish, sanoatni modernizatsiya qilish va innovatsion ishlab chiqarishlarni rivojlantirish muhim. Shuningdek, xorijiy investitsiyalarni jalb etishda investorlar uchun barqaror va prognoz qilinadigan huquqiy muhit yaratish, ma’muriy to‘siqlarni kamaytirish, davlat xizmatlarini raqamlashtirish va malakali kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish lozim. Shuningdek, raqamli iqtisodiyot, elektron tijorat, innovatsion texnologiyalar va «yashil» energetikani rivojlantirish O‘zbekistonning xalqaro iqtisodiy raqobatbardoshligini oshirishning yangi omillaridan biri bo‘lib xizmat qiladi. Jahon iqtisodiyotida yuz berayotgan o‘zgarishlar O‘zbekistondan iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish, eksport tarkibini takomillashtirish, transport-logistika infratuzilmasini rivojlantirish hamda innovatsion iqtisodiyotni shakllantirish bo‘yicha izchil siyosat yuritishni talab etadi.

Mazkur vazifalarning samarali amalga oshirilishi mamlakatning xalqaro mehnat taqsimotidagi mavqeini yanada mustahkamlaydi va global iqtisodiy makondagi raqobatbardoshligini oshiradi. O‘zbekiston Respublikasining ochiq va pragmatik tashqi iqtisodiy siyosati, xalqaro hamkorlikni rivojlantirishga qaratilgan islohotlari hamda jahon iqtisodiyotiga integratsiyalashuv jarayonlari kelgusida mamlakatning barqaror iqtisodiy o‘sishini ta’minlash, xalq farovonligini oshirish va milliy iqtisodiyotning xalqaro maydondagi nufuzini yanada yuksaltirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot natijalariga asoslanib, quyidagi xulosalarga kelindi:

Birinchidan, tashqi savdo siyosatining liberallashtirilishi, bojxona tartib-taomillarining soddalashtirilishi va xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikning faollashuvi mamlakatning investitsion jozibadorligini keskin oshirdi.

Ikkinchidan, xalqaro mehnat taqsimotida an’anaviy xomashyo yetkazib beruvchi davlat maqomidan bosqichma-bosqich voz kechilib, yuqori qo‘shilgan qiymatli tayyor sanoat mahsulotlari, to‘qimachilik, elektrotexnika, avtomobilsozlik tovarlari hamda intellektual xizmatlar (IT-eksport) eksport qiluvchi subyektga aylanish jarayoni muvaffaqiyatli amalga oshirilmoqda.

Uchinchidan, dunyoning yirik iqtisodiy markazlari bilan pragmatik va o‘zaro manfaatli munosabatlarning yo‘lga qo‘yilishi, jumladan, Xitoyning investitsiyaviy loyihalari, Rossiya bilan hududlararo va energetika hamkorligi, Yevropa Ittifoqining GSP+ preferensiyalar tizimidan samarali foydalanish hamda rivojlangan davlatlar bilan yuqori texnologiyalar sohasidagi sheriklik iqtisodiy barqarorlikni ta’minlamoqda.

Yuqoridagilardan kelib chiqqan holda, O‘zbekistonning global iqtisodiy aloqalarini yanada rivojlantirish va xalqaro mehnat taqsimotidagi o‘rnini mustahkamlash yuzasidan quyidagi takliflar tavsiya etiladi:

Eksport nomenklaturasini diversifikatsiya qilishni davom ettirish: Xomashyo resurslarini chuqur qayta ishlash asosida yuqori texnologiyali va innovatsion mahsulotlar ulushini oshirish, shuningdek, xizmatlar va dasturiy ta’minot eksportini yanada kengaytirish uchun qo‘shimcha rag‘batlantirish mexanizmlarini joriy etish.

JST talablariga to‘laqonli moslashishni jadallashtirish: Milliy qonunchilikni Jahon savdo tashkiloti bitimlariga muvofiqlashtirish jarayonlarini mantiqiy yakuniga yetkazish hamda mahalliy ishlab chiqaruvchilarning xalqaro bozorlardagi raqobatbardoshligini kuchaytirishga qaratilgan davlat ko‘mak dasturlarini xalqaro savdo qoidalariga mos holda takomillashtirish.

Transport-logistika infratuzilmasini rivojlantirish: Transkontinental temir yo‘l va avtomagistral loyihalarini (jumladan, Xitoy–Qirg‘iziston–O‘zbekiston va Trans-Afg‘on yo‘laklarini) tezroq ishga tushirish orqali mamlakatimizni Yevropa va Osiyoni bog‘lovchi asosiy mintaqaviy transport-logistika xabiga aylantirish jarayonini tezlashtirish.

Infratuzilma va yashil energetika loyihalariga xorijiy investitsiyalarni jalb qilish: Yirik davlatlar va xalqaro moliya institutlari bilan «yashil iqtisodiyot», raqamlashtirish hamda zamonaviy yuqori texnologiyali sanoat tarmoqlarida to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalarni keng jalb etish uchun yanada qulay va shaffof muhitni yaratish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR VA MANBALAR RO‘YXATI:

1. O‘zbekiston Respublikasining 2000-yil 26-maydagi “O‘zbekiston Respublikasining tashqi iqtisodiy faoliyati to‘g‘risida”gi 77-II-son Qonuni // URL: https://lex.uz/docs/-67345
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 03.06.2024-yildagi “Bozor islohotlarini yanada jadallashtirish va O‘zbekiston Respublikasi milliy qonunchiligini Jahon savdo tashkiloti bitimlariga muvofiqlashtirish bo‘yicha navbatdagi chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PF-85-son Farmoni // URL: https://lex.uz/ru/docs/-6949734
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 27.12.2024-yildagi “Eksportni qo‘llab-quvvatlash chora-tadbirlarining Jahon savdo tashkiloti bitimlariga muvofiqlashtirilishi munosabati bilan O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining ayrim hujjatlariga o‘zgartirishlar kiritish, shuningdek, ba’zilarini o‘z kuchini yo‘qotgan deb hisoblash to‘g‘risida”gi PF-228-son Farmoni // URL: https://lex.uz/uz/docs/-7283095
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “2022 — 2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-60-son Farmoni // URL: https://lex.uz/ru/docs/-5841063
5. Xudoyberdiyev F.I. “O‘zbekistonda eksport-import siyosatining takomillashtirilishi va tashqi savdo balansi”. “Women in STEM” ilmiy to‘plami, 2026.
6. Pomfret, R. Uzbekistan and the World Trade Organization. Silk Road: A Journal of Eurasian Development, 2020, Vol. 2, No. 1, pp. 54–61. DOI: 10.16997/srjed.35.
7. Pomfret, R. The Central Asian Economies in the Twenty-First Century: Paving a New Silk Road. Princeton University Press, 2019.
8. Pomfret, R. Trade policies in Central Asia after EU enlargement and before Russian WTO accession: Regionalism and integration into the world economy. Economic Systems, Vol. 29, No. 1, pp. 32–58.
9. Pomfret, R. Cooperation in Trade. In: Central Asia in a Multipolar World: Internal Change, External Actors, Regional Cooperation. Springer, 2024, pp. 417–430. DOI: 10.1007/978-3-031-63727-8_24.
10. Auty, R. M. Reforming Resource-Abundant Transition Economies: Kazakhstan and Uzbekistan. In: Resource Abundance and Economic Development. Oxford University Press, 2004, pp. 260–276. DOI: 10.1093/0199275785.003.0016.
11. Amurgo-Pacheco, A., Pierola Castro, M. D. Patterns of Export Diversification in Developing Countries: Intensive and Extensive Margins. World Bank Policy Research Working Paper No. 4473, 2008.
12. Aditya, A., Acharyya, R. Trade Liberalization and Export Diversification. International Review of Economics & Finance, Vol. 39, 2015, pp. 390–410. DOI: 10.1016/j.iref.2015.07.007.

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV
Musahhih: Zokir ALIBEKOV
Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 5 (3)

© Materiallar ko‘chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga
maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.
El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo‘lishingiz mumkin. Obuna bo‘lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to‘lov haqidagi ma’lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo‘natishingizni so‘raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo‘natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani
Kumushkon ko‘chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz